

Respecte

SERGI PÀMIES

Parlar de la República és com parlar d'un avantpassat que no vam conèixer. Hi ha fotografies i testimonis i, de tant en tant, algú ens diu que ens hi assemblem o que sense ella no existiríem. Ens ho creiem però passem per èpoques d'antipatia rebel, de passotisme, de curiositat sana i, finalment, quan ja fa setanta-cinc anys, de respecte. A les fotografies, la República té una personalitat multitudinària, idealista i arrauxada. Fa moltes coses per primera vegada i al seu voltant la gent hi canta, hi berna, hi balla i hi treballa. En història, la hiperactivitat intenta recuperar les dècades de paràlisi i aprofitar les oportunitats per reparar injustícies. No sé si queda massa frívol dir-ho però per a mi la República és com un dibuix de l'Opisso: un món animat i atapaït, d'humanitat popular i participativa unida per un traç que provoca simpatia i que va permetre que moltíssima gent accedís a conceptes com educació i treball quan l'educació i el treball encara eren instruments de creixement.

De l'ús ideològic que se'n fa, m'estimo més no parlar-ne, però observo que es confon respecte amb devoció. Que el republicanisme provoqui nostàlgia en aquells que el van conèixer és coherent. De la nostàlgia prefabricada que converteix la República en l'únic gran què possible (un ideal acrític, tan maquillat que sembla dissecat), no me'n refio. Amb les fotografies d'aquella època també passa. Ens agraden com són: rialleres, en blanc i negre o color sèpia, més i menys nítides, però amb una força autèntica que resumim en l'expressió: "fets d'una altra pasta". Per això, quan arriba el moment d'homenatjar-la, sempre hi ha algú que proposa retocar la fotografia (pel seu bé), fer servir el *photoshop* (per embellir-la) i, de passada, modificar el rigor dels records més fàcils de manipular: els no viscuts.

75É ANIVERSARI